Het Buitengebeuren (17 december 2012)

Op vrijdag 30 november was ik bij de Max Euwe-borrel in het Casino van Amsterdam en heb ik weer een hoop oude bekenden uit de schaakwereld ontmoet, maar veel nieuws valt er niet over te melden of het zou moeten zijn, dat er volgend jaar wellicht een match tussen Jan Timman en Anatoli Karpov over vier partijen komt. Jan had er wel zin, zei hij, mits er voldoende prijzengeld op tafel komt en dat is nog lang niet zeker.
Jan Colly hield een praatje over het aanstaande toernooi in Groningen, het vijftigste in de reeks en de Corry Vreeken-Stichting in Maassluis werd voorgesteld. Corry was trouwens zelf ook aanwezig. Er werd een nieuw boek van Yochanan Afek over het paard voorgesteld en daarna volgde een presentatie van wat filmpjes op Youtube, maar die heb ik niet eens meer goed gevolgd.
Het was al met al een teleurstellende borrel, ook al heb ik gezellig staan praten met Hans Ree, Jan Timman en Alexander Münninghoff in de rookruimte. Er was geen nazit en dus ben ik meteen na afloop teruggetreind naar huis. Ik heb wel eens betere Euwe-borrels meegemaakt en dan druk ik me voorzichtig uit. Het had deze keer ook allemaal niets met Euwe te maken.
Tijdens de terugreis werd ik nog door een conducteur in de trein betrapt op het reizen op een ongedateerd, maar wel afgestempeld vrijkaartje. Dat blijkt niet toegestaan te zijn op vrijdag en daar wist ik in het geheel niets van (ook maandag mag niet), maar hij maakte gelukkig geen problemen en ik kon mijn reis vervolgen. “Volgend jaar zijn er geen papieren kaartjes mee”, zei hij en aan zijn gezicht te zien was hij daar heel gelukkig mee.
De dag erna werd Anna Oejenina (27, rating 2452) uit de Oekraine wereldkampioene bij de vrouwen door in de finale van het toernooi in Chanty Mansisk in Siberië (erg koud, min twintig) de barrage te winnen van Antoetta Stefanova (33, rating 2491 en wereldkampioene in 2004). Die barrage ging over vier partijen met het gewone tempo en eindigde in 2-2. Ieder won een partij en de twee andere partijen eindigden in remise. In de rapid-tiebreak won Oejenina (haar naam wordt ook gespeld als Uschenina), nummer 37 op de wereldranglijst, van Stefanova, nummer 19 op de wereldranglijst, met 1,5-0,5. Zij mag zich nu wereldkampioene noemen.
Opvallend was de vroegtijdige uitschakeling van wereldkampioene Yifan Hou uit China. Ze is pas achttien jaar, maar al twee jaar de sterkste bij de vrouwen - op Judit Polgar na natuurlijk - en heeft als enige vrouw een rating van 2600+, maar ze struikelde al in de tweede ronde van het knock-out toernooi over de Poolse Monika Socko, zij het na een tiebreak. Socko werd de ronde erop zelf geëlimineerd Er vielen in dat stadium meer erkende slachtoffers, zoals Humpy Koneru uit India en de Russische zusjes Kosintseva. Yifan Hou krijgt overigens wel een herkansing, want zij heeft het recht om in 2013 een revanchematch te spelen tegen de nieuwe titelhoudster en ik denk, dat zij zich dan niet meer zo gemakkelijk zal laten verrassen.
Oejenina is geen onbekende in de damesschaakwereld. De blondine deed al vier keer mee aan de Olympiade en viel daarbij op haar bord steeds in de prijzen. Heel opvallend dat ze in maar liefst negen competities uitkomt, in de Oekraïne, Servië, Montenegro, Frankrijk, Turkije, Sloveniëm Rusland, Kroatië en Oostenrijk. Ik ken geen enkele andere speler of speelster, die haar dat na kan zeggen en hoe ze het doet is me een raadsel.
Op woensdag 5 december gebeurde er iets historisch tijdens de London Chess Classic in het Olympia Conference Center in Kensington, Londen. De Noor Magnus Carlsen (2848), al weer twee jaar de nummer 1 van de Wereldranglijst, begon in de vierde editie van dit inmiddels gereputeerde toernooi met 3,5 uit 4 in een negenkamp en had toen een virtuele rating van 2857 en dat was zes punten meer dan zijn leermeester Gary Kasparov in 1999 ooit bereikte.
Hij won het sterkste bezette toernooi van dit kalenderjaar met de fantastische score van 6,5 uit 8. Alleen remises aan Kramnik, Nakamura en Anand stond hij remises toe, waarmee hij het

record nog verder aanscherpte tot 2862,4, elf punten meer dan Kasparov indertijd. Het record hield maar liefst dertien jaar stand.
Omdat er in de Nederlandse pers geen aandacht aan dit toernooi besteed is, laat ik hieronder de toernooitabel zien, waarbij VT staat voor 'voetbaltelling' (3 punten bij winst) :

			C	K	N	A	A	A	P	S	J	Tot	VT	TPR
1. Magnus Carlsen	Noo	2848	x	=	=	1	=	1	1	1	1	6,5	18	2991
2. Vladimir Kramnik	Rus	2795	=	x	1	=	=	=	1	1	1	6	16	2939
3/4. Hikaru Nakamura	VS	2760	=	0	x	=	=	1	1	1	=	5	13	2846
Michael Adams	Eng	2710	0	=	=	x	1	=	1	=	1	5	13	2852
5. Visnawathan Anand	Ind	2775	=	=	=	0	x	=	=	=	1	4	9	2749
6. Levon Aronian	Arm	2815	0	=	0	=	=	x	=	1	=	3,5	8	2701
7. Judit Polgar	Hon	2705	0	0	0	0	=	=	x	1	=	2,5	6	2617
8. Luke McShane	Eng	2713	0	0	0	=	=	0	0	x	1	2	5	2564
9. Gwain Jones	Eng	2644	0	0	=	0	0	=	=	0	x	1,5	3	2514

Dit machtsvertoon behoeft bijna geen nadere toelichting. Natuurlijk is er sprake van enige ratinginflatie, maar zelfs als je die meetelt, is dit zonder meer indrukwekkend te noemen.
Inmiddels ben ik behoorlijk gevorderd met het boek over Frans Kuijpers. Gelukkig werkt hij mee. Hij heeft 80 van de 250 pagina's van het manuscript mogen lezen en veel waardevolle correcties aangebracht. Die heb ik inmiddels verwerkt. We naderen nu echt de afsluiting van dit enorme project. De verzameling partijen is op dit moment bijgewerkt tot en met het begin van het seizoen 2012-2013 en dus vrijwel up to date. Het zijn er inmiddels ruim 1.800. Het is bijna een Kuijpers-encyclopedie geworden.
De twee boeken (biografie en partijen) leggen ook een groot deel van de clubgeschiedenis van Eindhoven vast. Ze bevatten niet alleen alle partijen van Frans in de interne competitie vanaf 1967, maar ook alle eindstanden van die competities en die zijn nergens anders te vinden, althans voor zo ver ik weet. Ook alle externe competitieresultaten van Eindhoven zijn in het boek opgenomen en dat lijkt me een niet onbelangrijke bijdrage aan de geschiedschrijving over de club. In het register zijn meer dan honderd clubleden terug te vinden tegen wie Frans wel eens een partij gespeeld heeft (met partij) en alleen al in dat opzicht is het een belangrijk clubdocument geworden.
Wat ik eraan zou kunnen verdienen, heeft me in het geheel niet bezig gehouden tijdens het schrijven en het interesseert me nog steeds niet. Als je iets aan een boek wilt overhouden, moet je niet over Kuijpers schrijven...
Normaal gesproken moet ik dit jaar nog één keer optreden, bij het jeugdkersttoernooi in een belachelijk rood pak, maar ik krijg als Kerstman dit jaar voor het eerst assistentie van een Kerstvrouw ! Echt waar. Daarna volgt het echte Kerstfeest en de Jaarwisseling. Ik hoop voor ieder van u al het beste, maar ik zou wel wat trainen, want begin januari heb ik een bijzonder pittige quiz voor u voorbereid.

Jules Welling